

Prof. dr hab.

Alicja Stępień-Kuczyńska

Uniwersytet Łódzki

28 12 2020r.

RECENZJA

dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego i organizacyjnego doktora *Wojciecha Kotowicza*, ubiegającego się o stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o polityce i administracji

Charakterystyka sylwetki Habilitanta:

Doktor Wojciech Kotowicz ukończył studia magisterskie w roku 2001 na kierunku politologia i nauki społeczne Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Stopień naukowy doktora w zakresie nauk o polityce uzyskał w 2009 r. na Wydziale Nauk Społecznych za rozprawę: *Życie polityczne Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej*, przygotowaną pod kierunkiem prof. dr hab. Arkadiusza Żukowskiego.

Od 2002r. jest związany zawodowo z Instytutem Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, w latach 2002-2009 był zatrudniony na stanowisku asystenta, zaś od 2009r. na stanowisku adiunkta w macierzystej uczelni. Dodatkowo w latach 2010-2012 współpracował z Olsztyńską Szkołą Wyższą.

Ocena wskazanego przez Habilitanta osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust.2 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2017r.poz.1789)

Tytuł osiągnięcia: ***Aktywność międzynarodowa Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej i polsko-rosyjska współpraca transgraniczna z perspektywy teorii parandyplomacji.***

W ramach osiągnięcia Habilitant przedstawił następujące pozycje: **3** to współredakcje monografii zbiorowych, **2** samodzielne redakcje, **12** rozdziałów w monografiach zbiorowych,

1 rozdział w języku angielskim, który ukazał się w monografiach zbiorowych, oraz 1 w tym języku we współautorstwie, 1 artykuł w polskim czasopiśmie naukowym, 3 artykuły we współautorstwie w języku angielskim, (2 z nich ukazały się także w rosyjskiej wersji językowej), w czasopiśmie zagranicznych, oraz 1 raport z badań we współautorstwie. Do oceny Autor przedstawił ponad 20 pozycji, z których większość przygotowana jest we współpracy z innymi autorami macierzystego ośrodka, kilka z nich zostało przygotowanych w języku angielskim i przetłumaczonych na język rosyjski („Baltic Region”, „Baltic Rim Economics”) i ukazały się w czasopiśmie bądź w formie książkowej we współpracy z Państwowym Uniwersytetem w Kaliningradzie. Na tym tle należy zwrócić uwagę, że Autor tylko w jednym przypadku, w ramach zgłoszonego cyklu, zamieścił swój artykuł w polskim czasopiśmie („Rocznik Integracji Europejskiej”).

Większość analizowanej problematyki odnosi się do kwestii, tak teoretycznych jak i praktycznych, związanych z **badaniami regionalnymi**. Głównym obszarem zainteresowania jest macierzysty region warmińsko-mazurski, oraz Obwód Kaliningradzki, jako jeden z ponad 80 regionów Federacji Rosyjskiej, mający z racji swego położenia, potencjału, w tym potencjału obronnego, istotne znaczenie dla FR. Należy zauważyć, że Autor tym samym pogłębia swoje wcześniejsze zainteresowania badawcze tą problematyką, którą zapoczątkował poprzez przygotowanie rozprawy doktorskiej zatytułowanej: *Życie polityczne Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej* obronionej w roku 2009, a następnie na jej podstawie wydanej monografii pod tym samym tytułem w roku 2011 w Wydawnictwie Adam Marszałek w Toruniu. W kolejnych latach Autor sam, bądź w szerszej grupie autorów z macierzystego ośrodka, podjął problematykę odnoszącą się do wewnętrznej sytuacji Obwodu Kaliningradzkiego (kwestie systemowe, ekonomiczne, ludnościowe). Rezultatami Jego badań były studia zamieszczone w cyklu monografii zbiorowych powstałe w latach 2011-2016, które zostały poświęcone dwustronnej współpracy obwodu z partnerami zagranicznymi, w tym z Polską : *Obwód Kaliningradzki w stosunkach rosyjsko-niemieckich na przełomie XX i XXI wieku*, *Obwód Kaliningradzki w relacjach litewsko-rosyjskich na przełomie XX i XXI wieku*, *Obwód Kaliningradzki w stosunkach rosyjsko-unijnych*. Do tej problematyki nawiązuje On w publikacjach: *The foreign policy of Poland and the Kaliningrad region in 1989-2012*, który opublikował na łamach „Baltic region” 2012, nr 4, *Obwód Kaliningradzki na mapie Europy w koncepcjach politycznych przełomu XX i XXI wieku*. Habilitant wskazuje na specyfikę tego

regionu w ramach FR, jak również podkreśla jego znaczenie, jako enklawy w stosunkach międzynarodowych i sąsiedzkich. Do tej problematyki nawiązuje Autor w rozdziale monograficznym z 2014r. : *Polityka zagraniczna Polski a Obwód Kaliningradzki w latach 1990-2013*. Istotne w odniesieniu do polskich badań, w tym badań politologicznych, jest przygotowanie przez W. Kotowicza we współpracy z A. Żukowskim, artykułu przeglądowego dotyczącego stanu polskich badań i publikacji odnoszących się do Obwodu Kaliningradzkiego, który ukazał się w 2011r. w dwu wersjach językowych angielskiej i rosyjskiej pod tytułem: *The Kaliningrad Region in Polish Scientific Research*, „Baltic region”, 2011, nr 2, oraz *Kaliningradskaja Oblast w polskich naukowych issliedowanijach* (tamże). Na podkreślenie i docenienie, zasługuje przedstawienie przez Habilitanta złożonych kwestii wpływu otoczenia zewnętrznego na sytuację tego obwodu Rosji, która szczególnie zaznaczyła się po 2004r. w związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej i wcześniej NATO, na wschód. Doktor W. Kotowicz, w swej działalności badawczej poświęconej temu zagadnieniu w sposób właściwy łączy badania politologiczne (z zakresu systemu politycznego) z refleksją międzynarodową i problematyką bezpieczeństwa. Wyznaczenie zatem szerokiej perspektywy badawczej, odpowiada przyjętym przez Autora założeniom badawczym i zasługuje na wysoką ocenę. Podkreślić należy również, że Habilitant w prowadzonych przez siebie badaniach wykazuje nie tylko znajomość teorii i umiejętność doboru metod, ale jest w stanie w sposób praktyczny je zrealizować, poprzez bezpośrednie formy uczestniczącej obserwacji, jakie prowadzi w Obwodzie Kaliningradzkim, co niewątpliwie przyczynia się do wysokiego poziomu obiektywizacji prowadzonych badań i formułowanych wniosków.

Problematyka współpracy Uniwersytetu Warmińsko- Mazurskiego w Olsztynie i Państwowego Uniwersytetu w Kaliningradzie została zawarta w publikacji Autora wspólnie z A. Żukowskim, M. Chełminiakiem zatytułowanej: *Resarches, scientific and educational cooperation of the Institute of Political Science, University of Warmia and Mazury in Olsztyn on Kaliningrad issues*, 2016.

Wartościowym elementem badań Autora jest odniesienie się do szerszej refleksji odnoszącej się do kwestii badań regionalnych w Rosji. Autor właściwie rozpoznaje tę problematykę. W polskim piśmiennictwie naukowym, w politologii, jest obecna także ta problematyka, natomiast nie jest ona dostatecznie zgłębiona, ani teoretycznie, ani metodologicznie. Z tego względu analizy Autora zasługują na podkreślenie, zwłaszcza, że nie ulega wątpliwości, że

badania regionów, regionalistyka, może i powinna, z uwagi na jej aspekt porównawczy, w większym niż dotychczas stopniu stać się przedmiotem zainteresowania polskich politologów. Należy zgodzić się z wykorzystanym przez Autora pojęciem **politycznej regionalistyki**, którą wprowadza i analizuje, jako subdyscyplinę politologii, m.in. w publikacji: *Metodologiczne i teoretyczne problemy politycznej regionalistyki* z roku 2013. Zasadnie proponuje, badanie na szczeblu regionalnym, relacji politycznych w powiązaniu z innymi aspektami społecznymi, kulturowymi i gospodarczymi, a także relacjami międzynarodowymi. Habilitant ten obszar badań przedstawił m.in. artykułach monograficznych z roku 2018: *Aktywność międzynarodowa regionów Federacji Rosyjskiej, Enklawy w stosunkach międzynarodowych na przykładzie Obwodu Kaliningradzkiego, czy Obwód Kaliningradzki w polityce bezpieczeństwa Rosji - historia i współczesność* (2012). Uważam, że w tych rozważaniach, w większym stopniu należy podkreślać rolę reżimu politycznego danego państwa, który wpływa na pozycję regionów. To od reżimu, bowiem zależy w praktyce, np. poziom stosunków centrum – regiony, czy poziom decentralizacji, poziom autonomii regionalnych elit. W przypadku Federacji Rosyjskiej, w ostatnich latach, w związku z wyraźnym wzrostem autorytaryzmu i działań centralizacyjnych, regiony zostały w znacznym stopniu pozbawione charakterystycznych dla nich cech autonomicznych, które dominowały w latach 90. XX wieku. Z tego też względu, na co warto zwrócić uwagę, w badaniach nad regionami w Rosji, specyfika regionalna pozostaje w ścisłej zależności od bieżącej polityki Kremla, a wpływ regionalnych elit staje się coraz mniej znaczący. Mimo tej uwagi, oceniam publikacje Autora i zespołu olsztyńskich naukowców, w obszarze politycznej regionalistyki, za ważne dla badań w naukach społecznych, w tym i badań politologicznych.

Z tym obszarem wiąże się problematyka relacji zewnętrznych podmiotów niepaństwowych. Autor wprowadza tu określenie **paradyplomacji**. Od kilku lat w polskiej politologii to pojęcie jest wykorzystywane, także w obszarze badań wschodnich, mam tu na uwadze prace: Macieja Rasia, Wojciecha T. Modzelewskiego, Michała Słowikowskiego. Spojrzenie na problematykę regionalną przez pryzmat teorii i praktyki odnoszącej się do paradyplomacji, uważam, za właściwe. Przy czym należy zauważyć, że w rozważaniach Habilitanta aspekty międzynarodowe zostają powiązane z obszarem systemowym, czy kwestiami bezpieczeństwa, niewątpliwie ta szeroka perspektywa jest korzystna. Najbardziej znacząca na ten temat jest wypowiedź W. Kotowicza w artykule zatytułowanym: *Paradyplomacja w*

naukach politycznych-podmioty subpaństwowe jako aktorzy stosunków międzynarodowych, która ukazała się w monografii zbiorowej pod redakcją Habilitanta zatytułowaną: *Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe na początku XXI wieku*, z roku 2018. Autor uzasadnia w nim potrzebę wykorzystania pojęcia paradyplomacji, jako narzędzia wszechstronnego, interdyscyplinarnego spojrzenia na regiony, wychodzącego za ramy jedynie badań regionalnych, czy politologicznych. Wieloletnie doświadczenie Autora i jego otwarte spojrzenie na sprawy badań, umożliwiło mu wyjście poza krąg jednej dyscypliny badawczej i wykorzystania paradyplomacji dla realizacji takiego zamierzenia.

Na wysoką ocenę zasługują też prowadzone przez dr W. Kotowicza badania porównawcze realizowane na poziomie lokalnym, w tym udział Jego w pracach ośrodka macierzystego i Uniwersytetu w Kaliningradzie nad rolą **polityki transgranicznej**, jak i poziomem rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. To właśnie tej kwestii został poświęcony raport z 2012r. zatytułowany: *Stan demokracji lokalnej na pograniczu polsko-rosyjskim i jego implikacje dla współpracy transgranicznej*, przygotowany we współautorstwie z A. Żukowskim, A. Chełminiakiem, M. Modzelewskim, co zaowocowało szerszą monografią zbiorową przygotowaną przez ten zespół autorów: *Demokracja lokalna a współpraca na pograniczu polsko-rosyjskim*, jak i kilkoma artykułami dotyczącymi tego problemu odnoszącymi się do małego ruchu granicznego, w tym: *Local border traffic as a tool for integration of the Baltic region States: the exemple of Poland and Russia*, z roku 2016. Wykazanie m.in. relacji pomiędzy stanem demokracji lokalnej a poziomem współpracy transgranicznej to kolejny problem poddany analizie przez Autora. Komparatystyczne badania, w tym badania ankietowe przeprowadzone w obu podmiotach, pozwoliły na wykazanie wyraźnej niespójności pomiędzy deklarowanymi celami w zakresie współpracy transgranicznej a praktyką polityczną obu podmiotów. Autor uzasadnił, że czynniki polityczne na szczeblu centralnym, wpływają niekorzystnie na poziom rozwoju stosunków regionalnych. Doktor W. Kotowicz właściwie rozpoznaje ten problem w odniesieniu do polityki zagranicznej Polski, w tym polityki wschodniej. Bez wątplenia polityka obu państw, w ostatnim okresie wyraźnie „chłodna”, wpływa niekorzystnie na poziom wzajemnych stosunków w płaszczyźnie transgranicznej i lokalnej. Pewnym uszczegółowieniem realizacji tych kontaktów jest problem funkcjonowania małego ruchu granicznego. Efektem badań w tym zakresie W. Kotowicza, w zespole z innymi pracownikami ośrodka olsztyńskiego jest zbadanie efektywności

mechanizmu małego ruchu granicznego wprowadzonego w grudniu 2011r. i realizowanego do 2016r., który był niewątpliwie impulsem dla rozwoju obu regionów. Autor pisał na ten temat, iż obowiązywanie tego rozwiązania: „pozytywnie wpływało na relacje polityczne z Rosją, tworzyło korzystną atmosferę, dając wyraz otwarciu strony polskiej, a także na rozwój partnerstwa strategicznego między Unią Europejską a Federacją Rosyjską w zakresie współpracy transgranicznej”. Mały ruch graniczny sprzyjał rozwojowi gospodarczemu przygranicznych terenów – konkluduje Autor. (*Zawieszenie Małego ruchu granicznego między Polską a Rosją: bezpieczeństwo państwa versus interesy lokalnych samorządów*, w: *Mały ruch graniczny w warunkach kryzysu w relacjach polsko-rosyjskich*, Olsztyn 2018, s. 77). W obszarze tej problematyki pozostaje artykuł W. Kotowicza pt.: *Problem Zalewu Wiślanego i Cieśniny Piławskiej w relacjach polsko-rosyjskich historia i współczesność*, który ukazał się w pracy: *Polska polityka Wschodnia a współpraca zagraniczna województwa Warmińsko-Mazurskiego*, Olsztyn 2013. Autor potwierdza tezę o sprzeczności stanowisk obu partnerów : „Stanowisko Polski jest zatem sprzeczne z rosyjskimi oczekiwaniami. Interesy obu stron mają w tym względzie charakter długofalowy i strategiczny...” (s. 137). Kryzys we wzajemnych stosunkach, związany z polityką Kremla, w tym jego polityką na Ukrainie i aneksja Krymu, musiały wywołać w tej sferze istotne wielostronne reperkusje i przyczyniły się do „ochłodzenia” we wzajemnych stosunkach.

Wnioski:

Jednoznacznie należy stwierdzić, że przedstawione do oceny publikacje na temat: *Aktywności międzynarodowej Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej i polsko-rosyjskiej współpracy transgranicznej z perspektywy teorii paradyplomacji* są spójne tematycznie, logicznie i merytorycznie uzasadnione. Artykuły zawarte w tym cyklu mają charakter politologiczny, zostały oparte na odpowiedniej bazie teoretycznej i szerokiej literaturze przedmiotu. Autor wykorzystał w nich niezbędną podstawę metodologiczną odpowiadającą postawionym przed sobą założeniom. Problematyka analizowana przez Autora w znacznym stopniu ma charakter nowatorski, bądź stanowi uszczegółowienie i rozwinięcie problematyki przedstawionej w literaturze przedmiotu, tak polskiej, jak i zagranicznej (Obwód Kaliningradzki, badania regionalne). Zatem przedstawione do oceny osiągnięcia naukowe spełniają wymogi ustawowe.

Inne osiągnięcia naukowo-badawcze:

Zainteresowania naukowo-badawcze dr W. Kotowicza w znacznym stopniu wykraczają poza przedstawione do oceny publikacje, niejako dopełniają ten główny kierunek badawczy o tematykę bezpieczeństwa narodowego, jak i międzynarodowego oraz systemu politycznego. Autor opublikował w latach 2012-2018 dwie samodzielne monografie zbiorowe, oraz współuczestniczył w przygotowaniu 8 monografii zbiorowych. Odnosiły się one do systemu politycznego Polski, polityki zagranicznej, przywództwa, czy szeroko pojętej problematyki bezpieczeństwa, które ukazały się głównie w ośrodku olsztyńskim. Charakter podręcznikowy mają następujące publikacje: *Podstawowe kategorie bezpieczeństwa narodowego* red. A. Żukowski, M. Hartliński, W.T. Modzelewski, J. Więclawski Olsztyn 2015, *Determinanty bezpieczeństwa państwa i polityki zagranicznej*, Olsztyn 2018, *Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe na początku XXI wieku*, Olsztyn 2018.

Drugim niewątpliwie istotnym kierunkiem Jego badań jest problematyka lokalna, samorządowa i partycypacja obywatelska na poziomie lokalnym. Habilitant prowadził znacznie szersze badania odnoszące się do polskiego systemu politycznego, w tym podkreślające charakter jego ewolucji od początków transformacji. Wreszcie należy odnotować zainteresowania dr W. Kotowicza problematyką władzy i polityki lokalnej, partycypacji obywatelskiej. W tym ostatnim obszarze należy wyróżnić publikacje, która ukazała się w wyniku realizacji projektu badawczego Forum Dialogu Publicznego z Olsztyna i Fundacji im. Róży Luksemburg: *Perspektywy rozwoju demokracji partycypacyjnej w Polsce między teorią a praktyką*, przeprowadzonego wspólnie z E. Subocz, w roku 2017. „Projekt miał na celu dokonanie krytycznej analizy i refleksji nad praktyczną skutecznością oraz wartością współczesnych zjawisk zachodzących na gruncie demokracji partycypacyjnej...Zastanawiano się nad poprawą stanu demokracji uczestniczącej i perspektywami jej rozwoju” - pisali Autorzy (s. 8). W innej publikacji związanej z tą tematyką: *Władza w przestrzeni społeczno-politycznej. Ujęcie teoretyczne i praktyczne*, red. wspólnie z T. Bojarowiczem, P. Szmidt, Olsztyn 2016r Autorzy nawiązują do „... wielowymiarowości i wielowątkowości badań nad władzą będącą w centrum zainteresowania wielu dyscyplin nauk społecznych, ale także biologicznych czy medycyny. Ma to szczególny charakter w perspektywie niezwykle szybkich przemian jakie miały miejsce i mają w XX i XXI w. - w dobie natychmiastowej wymiany informacji i

globalizacyjnych procesów, zacierania granic pomiędzy różnymi sferami życia społecznego” (s.7).

Należy też zwrócić uwagę na stałe zainteresowanie doktora W. Kotowicza wątkami historycznymi, rezultatem tych rozważań jest unikalna praca, która ukazała się pod Jego współredakcją: *Polityka pomnikowa w Polsce wobec poradzieckich miejsc pamięci polski i rosyjski punkt widzenia*, Olsztyn 2014.

Habilitant, wspólnie z A. Żukowskim, od kilku lat podejmują nowatorskie w polskiej politologii badania odnoszące się do problematyki afrykańskiej. W latach 2010-2014 W. Kotowicz opublikował w czasopiśmie recenzowanych 5 artykułów monograficznych poświęconych tej problematyce („Forum Politologiczne”, „Afryka”), był współorganizatorem konferencji i publikacji pod patronatem Polskiego Towarzystwa Afrykanistycznego i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych. Na uwagę zasługuje zwłaszcza ukazanie przez Autora w tych publikacjach kontekstu międzynarodowych relacji, a zwłaszcza wpływów mocarstw globalnych, na terytorium Afryki.

Wnioski:

Należy stwierdzić, że szerokie zainteresowania Habilitanta pozostają w relacjach z zasadniczym nurtem Jego dokonań badawczych, poszerzają szereg problemów, tak w odniesieniu do problematyki bezpieczeństwa, regionalistyki, jak i polskiego systemu politycznego. Dorobek Habilitanta także w tej dziedzinie należy uznać jako znaczący.

Współpraca międzynarodowa, granty, konferencje:

Przez cały okres pracy zawodowej doktor W. Kotowicz prowadził aktywną współpracę z ośrodkami naukowymi, partnerami Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Na szczególne podkreślenie zasługują Jego działania konferencyjne, publikacyjne, a także w zakresie pozyskiwania grantów, które są wynikiem wieloletniej współpracy macierzystej uczelni z Państwowym Uniwersytetem w Kaliningradzie w Rosyjskiej Federacji. Należy zauważyć, że indywidualnie, ale przede wszystkim w szerokim gronie pracowników naukowych Instytutu Nauk Politycznych pod kierunkiem prof. Arkadiusza Żukowskiego zrealizowano szereg projektów naukowych, dzięki którym, uniwersytecki ośrodek w Olsztynie stał się najbardziej

znaczącą w Polsce wyspecjalizowaną placówką właśnie w zakresie problematyki regionalnej, współpracy przygranicznej polsko-rosyjskiej, szczególnie w odniesieniu do Obwodu Kaliningradzkiego. Wkład doktora W. Kotowicza w budowę i rozwój tego ośrodka jest niewątpliwy. Należy zauważyć, iż w ramach tej współpracy zostało wydane kilkanaście monografii zbiorowych, praktycznie każdego roku organizowane są wspólne konferencje, prowadzone są wspólne badania, których rezultaty były przedstawione podczas konferencji naukowych m.in. : *Close neighbours in 21 st century- new communication and perception* (27-28 11 2014, czy też na Światowym Zjeździe Politologów IPSA, który w 2016r odbył się w Poznaniu. Kilkakrotnie w latach 2013- 2018 dr Kotowicz przebywał na stażach naukowych w Państwowym Uniwersytecie w Kaliningradzie, a także w innych ośrodkach akademickich: w 2014r. w Wolnym Międzynarodowym Uniwersytecie w Kiszyniowie. Ponadto w uniwersytetach w Armenii, Macedonii, Rosji, Ukrainy.

W zakresie aktywności międzynarodowej doktor W. Kotowicz może się poszczycić udziałem w **16** konferencjach zorganizowanych za granicą (Litwa, Finlandia, Rosja, Rumunia, Ukraina), na których występował z referatami w językach: angielskim, rosyjskim. Także w kilku ośrodkach akademickich tj.: Łódź, Olsztyn, Poznań, brał udział w konferencjach międzynarodowych. Jego wystąpienia znalazły się następnie w materiałach pokonferencyjnych i monografiach.

Należy podkreślić, od kilku lat stałą wysoką aktywność Habilitanta w zakresie pozyskiwania grantów. Dotyczy to Jego udziału w charakterze wykonawcy w ramach zespołu politologów Uniwersytetu warmińsko-mazurskiego w ramach grantów międzynarodowych, ale także grantów pozyskiwanych w ramach NCN: *Stan demokracji lokalnej na pograniczu polsko-rosyjskim i jego implikacje dla współpracy transgranicznej* (2009-2011) współwykonawca projektu; czy Fundacji im. Stefana Batorego *Monitoring programów informacyjnych w wyborach samorządowych 2010*, (wykonawca projektu) realizowanego ze środków Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe. W roku 2012 wspólnie z Bałtyckim Federalnym Uniwersytetem im. E. Kanta i Państwowym Uniwersytetem w Nowogrodzie Wielkim realizowano projekt dotyczący aktywności badawczej wskazanych ośrodków. Ponadto dr W. Kotowicz uczestniczył w realizacji projektu finansowanego przez MSZ: *Polska polityka wschodnia a współpraca zagraniczna województwa warmińsko-mazurskiego* w ramach małych projektów wspólnych MSZ i samorządu. Brał udział w realizacji projektów

macierzystego ośrodka z ośrodkami zagranicznymi, w tym skierowanym na wymianę naukową, m.in. Fundacji Centrum Rosyjsko-Polskiego Dialogu i Porozumienia w Moskwie 2012-2013. W latach 2007-2013 był wykonawcą w projekcie: *Możliwości i korzyści ze wspólnego wykorzystania Zalewu Wiślanego* program Lithuania-Poland-Russia ENPI Cross-Border Cooperation Programme.

Równie znaczący jest dorobek Habilitanta w zakresie udziału w życiu naukowym środowiska politologicznego w Polsce. Należy zauważyć, że uczestniczy on w latach 2009-2019 w **52** organizowanych konferencjach krajowych (Gdańsk, Lublin, Łódź, Kielce, Toruń, Olsztyn, Warszawa) związanych z tematyką regionalną, bezpieczeństwem, polityką wschodnią Polski, a także Unii Europejskiej. W **15** przypadkach dr W. Kotowicz był przewodniczącym komitetu organizacyjnego konferencji naukowych w macierzystym ośrodku, bądź jego sekretarzem; w **21** przypadkach był członkiem komitetu naukowego/organizacyjnego przedsięwzięć naukowych w ośrodku olsztyńskim, **2** krotnie w ośrodku zagranicznym.

Działalność środowiskowa to także Jego udział w kilku towarzystwach naukowych: International Political Science Association, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Polskie Towarzystwo Geopolityczne.

Działalność dydaktyczna:

Przez cały okres pracy zawodowej doktor Kotowicz prowadzi zajęcia dydaktyczne z wielu przedmiotów odnoszących się do szeroko pojętych stosunków międzynarodowych, problematyki bezpieczeństwa i zagadnień regionalnych. Kilka z nich, w tym: Polityka zagraniczna Polski, System bezpieczeństwa państwa, Negocjacje międzynarodowe, Decydowanie polityczne to przedmioty kierunkowe na studiach politologicznych. Bez wątpienia Jego doświadczenie badawcze jest wykorzystywane w prowadzonych zajęciach dydaktycznych.

Habilitant jest promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim Macieja Siembiedy, tytuł rozprawy: *Spółeczne inicjatywy samorządności lokalnej w latach 1998-2004*, promotor – dr hab. Leszek Buliński realizowanego w Wyższej Szkole Ateneum w Gdańsku.

Dr W. Kotowicz w roku 2014 odbył staż dydaktyczny na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, współfinansowanego przez

Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w programie Kapitał Ludzki Narodowej Strategii Spójności.

Działania organizacyjne i popularyzatorskie:

Doktor Kotowicz pracując w środowisku politologów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego wykorzystuje od wielu lat swoją wiedzę i doświadczenie w organizacji konferencji i innych działań na terenie macierzystej uczelni; za co został 2 krotnie nagrodzony przez jej władze. Wielokrotnie był sekretarzem konferencji międzynarodowych/ krajowych, członkiem rad programowych. Prowadził działania organizacyjne w zakresie przygotowania Olimpiad Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym w latach 2014-2019, czy Olimpiad Widzy o Bezpieczeństwie i Obronności (2016-2018), podejmował się organizacji Szkoły Letniej dla studentów i doktorantów we współpracy z uniwersytetem w Kaliningradzie (2014); jak również organizacji Polsko-Rosyjskiej Wymiany Młodzieży w 2015r, w ramach realizacji grantu przyznanego przez Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia.

Na uwagę zasługuje wykorzystywanie Jego wiedzy i doświadczenia w przygotowywaniu ekspertyz z problematyki regionalnej, zwłaszcza odnoszącej się do Obwodu Kaliningradzkiego.

Ważnym zadaniem jest wykorzystywanie wiedzy Habilitanta podczas środowiskowych działań i konkursów, i innych inicjatyw na poziomie lokalnym i środowiskowym związanym z Olsztynem (wykłady w ramach Akademii Trzeciego Wieku, wykłady dla licealistów, organizacja spotkań z przedstawicielami życia politycznego i społecznego kraju).

Wnioski:

Należy stwierdzić, że liczne formy współpracy międzynarodowej, tak konferencyjnej, grantowej, publikacyjnej, świadczą o znaczącej aktywności Habilitanta w tym obszarze, odpowiadają wymaganiom ustawowym. Doktor W. Kotowicz doskonale realizuje swoje zadania naukowe w zespołach badawczych, tak uczelnianych, jak i międzynarodowych. Również działalność w zakresie dydaktycznym, jak i wielorakie formy popularyzacji wiedzy i organizacji, świadczą o zaangażowaniu środowiskowym Habilitanta i Jego wysokim wkładzie w dokonania macierzystej uczelni i środowiska lokalnego.

Rekapitulacja:

Jednoznacznie stwierdzam, że dorobek naukowo-badawczy doktora Wojciecha Kotowicza w postaci osiągnięcia: *Aktywność międzynarodowa Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej i polsko-rosyjska współpraca transgraniczna z perspektywy paradyplomacji* ma charakter spójny, oryginalny, stanowi wkład w rozwój dyscypliny nauk o polityce i administracji i szerzej nauk społecznych. Dorobek ten odpowiada wymaganiom ustawowym. Pozostały dorobek naukowo-badawczy Habilitanta, jak również aktywność konferencyjna, pozyskiwanie grantów, współpraca międzynarodowa, a także działalność dydaktyczna i organizacyjna stanowią ważne osiągnięcia dr W. Kotowicza, przyczyniają się do rozwoju dyscypliny i popularyzacji wiedzy politologicznej w środowisku akademickim i lokalnym.

Stwierdzam, że dokonania doktora Wojciecha Kotowicza w zakresie dorobku naukowo-badawczego, współpracy międzynarodowej, pozyskiwania grantów, jak również pracy dydaktycznej i organizacyjnej odpowiadają wymaganiom zawartym w ustawie art.16 z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Wojciech Kotowicz
Kuczyński